

Spis treści

Spis skrótów	11
Wprowadzenie	17
1	
Polska polityka zagraniczna	
– cele, interesy, uwarunkowania, istota problemu	
(Anna Umińska-Woroniecka)	21
1. Polityka zagraniczna państwa – ujęcie teoretyczne	22
2. Uwarunkowania polskiej polityki zagranicznej	27
2.1. Uwarunkowania wewnętrzne	28
2.2. Uwarunkowania zewnętrzne	32
3. Główne kierunki polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.	33
4. Procesy europeizacji polskiej polityki zagranicznej	36
5. Uwagi końcowe	38
2	
Polska polityka zagraniczna wobec regionu Ameryki Łacińskiej	
(Anna Ratke-Majewska)	39
1. Pozycja regionu latynoamerykańskiego w polskiej polityce zagranicznej w latach 1918–1989	40
2. Założenia polskiej polityki zagranicznej wobec regionu latynoamerykańskiego po 1989 r.	43
3. Stosunki polityczne Polski z Ameryką Łacińską w latach 1989–2014	46
4. Kontakty gospodarcze Polski z Ameryką Łacińską w latach 1989–2014	57

5. Związki kulturalne Polski z Ameryką Łacińską w latach 1989–2014	65
6. Uwagi końcowe	69

3

Stany Zjednoczone i Kanada w polskiej polityce zagranicznej

(Marcin Kleinowski)

70

1. Zarys problemów w stosunkach pomiędzy Polską Ludową a Stanami Zjednoczonymi w latach 1945–1989	71
2. Zarys problemów w stosunkach pomiędzy Polską Ludową a Kanadą w latach 1945–1989	73
3. Zarys stosunków politycznych pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi po 1989 r.	75
4. Polsko-kanadyjskie stosunki polityczne, gospodarcze i kulturalne po 1989 r.	94
5. Polsko-amerykańskie stosunki gospodarcze po 1989 r.	98

4

Polska polityka zagraniczna względem NATO

(Marcin Kleinowski)

104

1. NATO w polskiej polityce zagranicznej w latach 1989–1991	105
2. W kierunku członkostwa	112
3. Polska wobec problemów NATO	122

5

Polityka zagraniczna Polski wobec państw zachodnioeuropejskich i regionalnych organizacji międzynarodowych

(Rafał Willa)

127

1. Polska wobec państw Europy Zachodniej 1945–1989	128
2. Stosunki polityczne Polski z państwami Europy Zachodniej 1989–2014	130
2.1. Państwa UE-15 w polityce zagranicznej Polski	131
2.2. Trójkąt Weimarski jako szczególna forma współpracy Polski z Francją i Niemcami	143
2.3. Państwa EFTA w polskiej polityce zagranicznej	145
3. Współpraca kulturalna Polski z państwami Europy Zachodniej 1989–2014	147
4. Relacje gospodarcze Polski z państwami Europy Zachodniej 1989–2014	150
4.1. Handel zagraniczny Polski z państwami UE-15 i EFTA	151
4.2. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	155
5. Polska polityka zagraniczna wobec kluczowych organizacji międzynarodowych w Europie	158
5.1. Polska a Rada Europy	158

5.2. Polska a Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju	161
5.3. Polska a Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie	164
6. Uwagi końcowe	167

6

Wspólnota / Unia Europejska w polskiej polityce zagranicznej

(Rafał Willa)

169

1. Okresy współpracy dwustronnej	171
2. Kontakty PRL ze Wspólnotami Europejskimi w latach 1952–1989	171
3. Trudne początki 1988–1994	172
4. Na drodze do członkostwa 1994–2004	178
4.1. Przebieg negocjacji akcesyjnych	183
5. Polska polityka europejska po akcesji	191
5.1. Prezydencja	192
6. Uwagi końcowe	195

7

Polska polityka zagraniczna a Europa Środkowa

(Patrik Wawrzyński)

197

1. Znaczenie Polski w Europie Środkowej	198
2. Nowa Polska w nowej Europie Środkowej	200
3. Traktatowe ramy współpracy	204
4. Wyzwania bezpieczeństwa regionalnego	206
5. Demokratyzacja i integracja	210
6. Polska i Europa Środkowa w Unii Europejskiej	213
7. Wymiana handlowa	219
8. Współpraca kulturalna	221
9. Uwagi końcowe	223

8

Obszar postsowiecki w polskiej polityce zagranicznej

(Lucyna Czechowska)

224

1. Pozycja regionu w przeszłości	225
2. Stosunki polityczne	230
3. Kontakty gospodarcze	240
4. Relacje kulturalne	250
5. Uwagi końcowe	258

9

Polska polityka zagraniczna wobec państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej

(Wojciech Spirewski)	262
1. Bliski Wschód w polityce międzynarodowej w drugiej połowie XX w.	263
2. Rys historyczny kontaktów Polski z państwami regionu	264
3. Stosunki Polski z Izraelem	273
4. Stosunki Polski z Irakiem	275
5. Stosunki Polski z Iranem	277
6. Polska polityka zagraniczna wobec pozostałych państw Zatoki Perskiej	278
7. Kontakty dyplomatyczne Polski z Syrią, Libanem i Jordanią	280
8. Afryka Północna w polskiej polityce zagranicznej	281
9. Stosunki Polski z Turcją	285
10. Kontakty gospodarcze Polski z państwami regionu	286
11. Uwagi końcowe	290

10

25 lat polityki zagranicznej III RP wobec Afryki Subsaharyjskiej

(Jacek Knopek)	292
1. Główne płaszczyzny relacji polsko-afrykańskich do 1989 r.	294
2. Założenia dyplomatyczno-traktatowe realizowane przez polską politykę zagraniczną po 1989 r.	300
3. Postawy polityczno-militarne propagowane przez polską politykę zagraniczną po 1989 r.	307
4. Wektory gospodarczo-finansowe w działaniach polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.	313
5. Aspekty społeczno-kulturalne w działalności polskiej polityki zagranicznej po 1989 r.	318
6. Uwagi końcowe	324

11

Polityka zagraniczna Polski wobec Azji Południowej

(Renata Podgórzńska)	326
1. Azja Południowa – specyfika regionu	327
2. Założenia polityki zagranicznej Polski wobec regionu Azji Południowej	333
3. Relacje polityczne Polski z państwami regionu Azji Południowej	340
4. Kontakty gospodarcze Polski z państwami regionu Azji Południowej	352
5. Uwagi końcowe	358

12	
Polityka zagraniczna Polski wobec państw regionu Azji Południowo-Wschodniej	
(Przemysław Osiewicz)	360
1. Azja Południowo-Wschodnia w polityce zagranicznej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	361
2. Stosunki polityczne po 1989 r.	364
2.1. Podstawowe założenia polityki zagranicznej III RP wobec regionu Azji Południowo-Wschodniej w latach 1989–2014	364
2.2. Stosunki z poszczególnymi państwami regionu	375
3. Kontakty gospodarcze po 1989 r.	382
3.1. Podstawowe założenia polityki gospodarczej III RP wobec regionu Azji Południowo-Wschodniej w latach 1989–2014	382
3.2. Kontakty gospodarcze z państwami regionu	384
4. Relacje kulturalne po 1989 r.	388
4.1. Podstawowe założenia polityki kulturalnej III RP w regionie Azji Południowo-Wschodniej w latach 1989–2014	388
4.2. Wybrane wydarzenia kulturalne i naukowe w ramach współpracy Polski z państwami Azji Południowo-Wschodniej	388
5. Uwagi końcowe	389
13	
Polska polityka zagraniczna wobec Dalekiego Wschodu	
(Marian T. Mencil)	391
1. Stosunki polityczne	393
1.1. Chińska Republika Ludowa	393
1.2. Japonia	396
1.3. Republika Korei	399
1.4. Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	402
1.5. Tajwan (Republika Chińska)	405
1.6. Mongolia	408
2. Stosunki gospodarcze	411
2.1. Wymiana handlowa	411
2.2. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	416
3. Stosunki kulturalne	418
4. Uwagi końcowe	420

14

Miejsce Australii i Oceanii w polskiej polityce zagranicznej

(Jacek Knopek, Anna Ratke-Majewska)

422

1. Australia

424

2. Nowa Zelandia

430

3. Pozostałe podmioty

433

4. Uwagi końcowe

435

Bibliografia

436

Spis map, tabel i wykresów

475

Noty o autorach

478